

دانشگاه الزهرا

دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته توسعه اقتصادی و برنامه ریزی

موضوع:

بررسی بازدهی به مقیاس در آموزش عالی با توجه به متغیرهای کیفی در سال ۱۳۷۱ (گروههای

غیر پزشکی)

استاد راهنما: سرکار خانم زهرا افشاری

استاد مشاور: جناب آقای دکتر سید جواد پور مقیم

نگارش: مریم یزدان پناه

اسفند ۱۳۷۵

چکیده:

هدف از این مطالعه بررسی صرفه های حاصل از مقایس در آموزش عالی، با توجه متغیر های کیفی در گروههای آموزشی غیر پزشکی سال ۱۳۷۱ می باشد. بدین منظور پس از مطالعات لازم، جهت بررسی تاثیر عوامل کمی و کیفی بر هزینه سرانه جاری دانشجویان و اندازه گیری درجه تاثیر آنها، به منظور تشخیص صرفه های حاصل از مقیاس در آموزش عالی، از تحلیل رگرسیونی حداقل معمولی (OLS) استفاده شده است. نتایج بدست آمده حاکی است، بسیاری از دانشگاهها در منطقه صرفه جوئی به مقیاس افزاینده قرار دارند و به غلت شدت یارانه دولتی به بخش آموزش عالی سنجی هزینه سرانه و دانشجو، چولگی به سمت چپ دارد همچنین متغیر کیفیت قدرت توضیح دهندگی هزینه سرانه جاری را دارد و رابطه قوی تر هزینه سرانه و متغیر کیفیت الزام صرف هزینه بیشتر جهت مهمی در توضیح

دهندگی هزینه سرانه جاری می باشد. و هر چه این رابطه قوی تر باشد، حضور متغیرهای کیفی جهت توضیح هزینه سرانه جاری با معنی تر است.

ولیکن هر گاه به طور موثر تری متغیرهای کیفی در تخصیص اعتبار دخالت داشته باشند نتایج بدست آمده (منحنی هزینه بر ارزش شده) به واقعیت نزدیک تر بوده و انگاه اظهار نظر راجع به توسعه آموزش عالی منطقی تر می نماید.

فهرست مطالب

چکیده

مقدمه

فصل اول: آموزش عالی و توسعه اقتصادی

۱-۱ مقدمه

۱-۲ مفهوم آموزش عالی

۱-۳ اهداف آموزش عالی

۱-۴ جایگاه آموزش عالی در کشورهای در حال توسعه

۱-۵ تبیین علل نارسائی های ساختار آموزش عالی در کشورهای در حال توسعه

۱-۵-۱ ضرورت استفاده از تجارب کشورهای توسعه یافته

۱-۵-۲ نظام آموزشی جزئی از یک سیستم یا فراتر از سیستم

۱-۶ آموزش عالی و توسعه اقتصادی

۱-۶-۱ سهم آموزش در رشد اقتصادی

۱-۶-۲ میزان بازده عالی

۱-۶-۳ تقاضای برای نیروی کار متخصص

۱-۶-۴ تقاضای اجتماعی برای آموزش عالی

کتابخانه فصل اول

فصل دوم: تحلیل هزینه و کیفیت در آموزش عالی

۲-۱ مقدمه

۲-۲ مفهوم هزینه

۳-۲ هزینه در آموزش

۲-۴ محصول و آموزش

۲-۵ عوامل اقتصادی در آموزش

۲-۵-۱ اجزای هزینه آموزش در جامعه

۲-۶ انواع هزینه های آموزشی

۲-۷ تابع هزینه در آموزش

۲-۸ هزینه سرانه آموزشی

۲-۸-۱ هزینه های متوسط و نهایی در آموزش (صرفه جوئی به مقیاس در آموزش عالی)

۲-۹ کیفیت در آموزش عالی

۲-۱۰ مفهوم کیفیت در تعلیم و تربیت

۲-۱۱ سنجش کیفیت

۲-۱۱-۱ تعریف شاخص های آموزش عالی

۲-۱۱-۲ انواع شاخصها در آموزش عالی

کتابخانه فصل دوم

فصل سوم: صرفه های حاصل از مقیاس در آموزش عالی

۳-۱ مقدمه

۳-۲ بیان مساله

۳-۳ اهمیت موضوع

۳-۴ هدف تحقیق

۳-۵ پیشینه تحقیق

کتابخانه فصل سوم

فصل چهارم: روش تحقیق

۴-۱ مقدمه

۴-۲ معرفی واژه ها و اصطلاحات به کار رفته در تحقیق

۴-۳ معرفی الگو

۴-۴ نحوه محاسبه الگو بعضی متغیر ها

۴-۴-۱ تعداد دانشجویان با تیدیل معیار

۴-۴-۲ کیفیت دانشجو و کیفیت دانشگاه

۴-۴-۳ بودجه جاری و هزینه سرانه جاری

۴-۵ روش گزینش نمونه

فصل پنجم: تجزیه و تحلیل نتایج و پیشنهادات

۵-۱ بررسی ضرایب متغیر های توضیح دهنده

۵-۲ بررسی الگو های تحلیلی برازش شده

۵-۲-۱ الگوهای تحلیلی گروه آموزشی کشاورزی و دامپزشکی

۵-۲-۲ الگوهای تحلیلی گروه آموزشی فنی و مهندسی

۵-۲-۳ الگوهای تحلیلی گروه آموزشی علوم پایه

۴-۲-۵ الگوهای تحلیلی گروه علوم انسانی و اجتماعی و هنر

۳-۵ نتیجه گیری

۴-۵ پیشنهادات

پیوست

فهرست منابع و مواخذ

چکیده انگلیسی